

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28- Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

HESTGROVHEIA VARDE

Kommune:

5059/Orkland

Gnr/bnr:

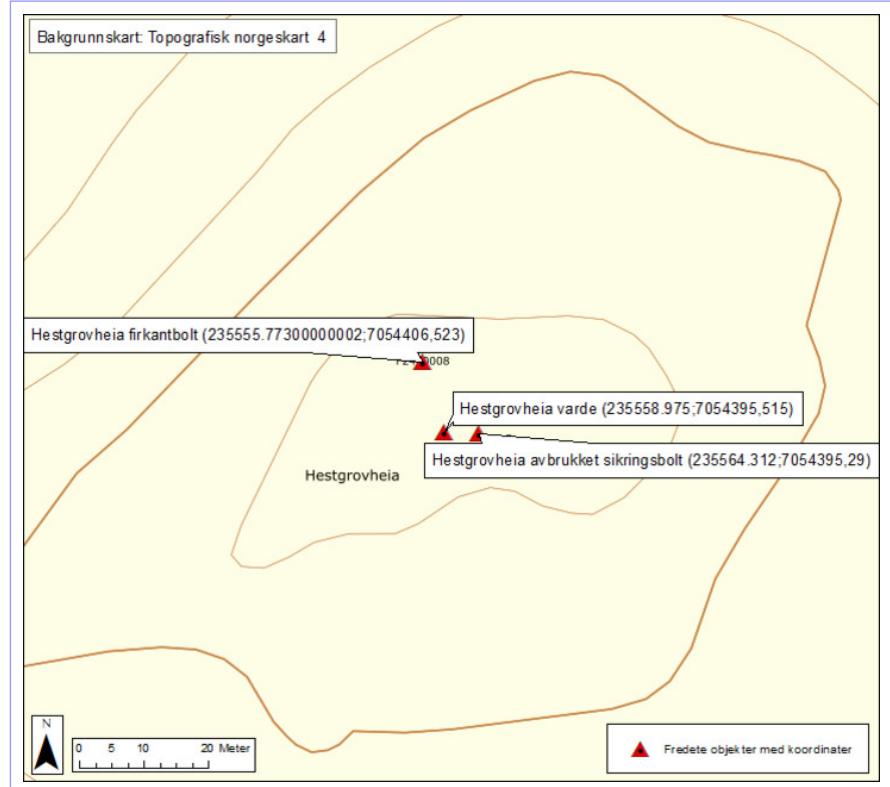
97/2, 0/0

AskeladdenID:

244468

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 9903311

Omfang fredning

Navn	Oppført		Gnr/bnr	Omfang
•Hestgrovheia avbrukket sikringsbolt	1958	Se koord	97/2, 0/0	Utomhus
•Hestgrovheia firkantbolt	1958	Se koord	97/2, 0/0	Utomhus
•Hestgrovheia varde	1859	Se koord	97/2, 0/0	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

Fredning kompleks

Omfang: Fredningen omfatter en varde, en firkantbolt og en avbrukket sikringsbolt. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, form og materialbruk. Varden er firkantet og ble målt i 2008 til: sidekant mot NØ: 2,1 m, mot SØ: 2,0 m, mot SV: 2,3 m, mot NV: 2,1m, og høyde: 1,8 m.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Hestgrovheia varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

Begrunnelse: Hestgrovheia varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1785, og er blant de eldste vi har i Norge. Senere ble også punktet brukt i en den mellomeuropeiske gradmålingsrekken i 1867. Hestgrovheia varde er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnett. Hestgrovheia varde var et av de første punktene der det ble målt avstander med tellurometer i 1958.

Førsteordensnettets skulle danne grunnlag for all oppmåling i ulike målestokk i Norge. Det består av flere hundre punkt med siktlinjer til hverandre. I nettet måler man lange avstander meget nøyaktig ved hjelp av triangulering, som er avstandsmåling ved hjelp av kjente lengder og vinkler i trekkanter. Førsteordensnettets ble erstattet av det moderne stamnett, som ble målt opp med GPS-teknologi mellom 1994-1997.

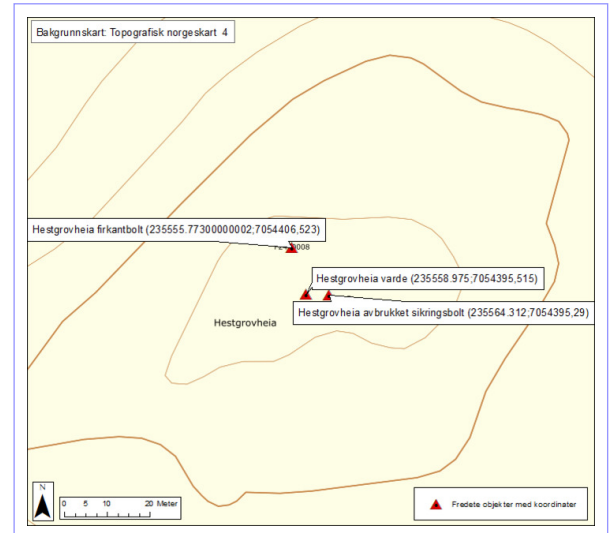
Den mellomeuropeiske gradmålingen var et prosjekt startet i 1862 med formål om å måle en gradmålingsrekke fra Catania på Sicilia til Trondheim, der målet var å kartlegge jordens form og størrelse. Prosjektet kom til å vare i mange år, med flere nye oppmålinger ettersom teknikker utviklet seg, men ble aldri fullstendig fullført.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

HESTGROVHEIA AVBRUKKET SIKRINGSBOLT - KartverksID: F24T0008

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	97/2, 0/0
Oppført:	1958
AskeladdenID:	244468-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903810 Kompleks 9903311

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en avbrukket sikringsbolt.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Hestgrovheia varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

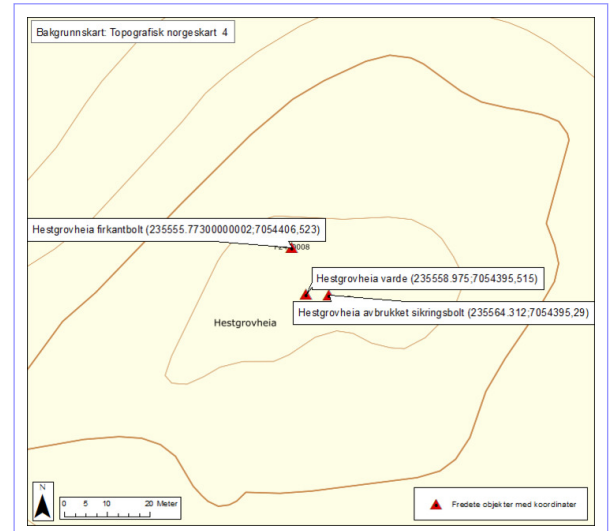
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. Ved mange varder ble det satt ned såkalt sikringsbolter. Det var bolter som kunne brukes dersom sentrumsbolten av en eller annen grunn ble fjernet. En sikringsbolt kunne også brukes ved innmåling av selve varden.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

HESTGROVHEIA FIRKANTBOLT - KartverksID: F24T0008

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	97/2, 0/0
Oppført:	1958
AskeladdenID:	244468-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903811 Kompleks 9903311

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en firkantbolt.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Hestgrovheia varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

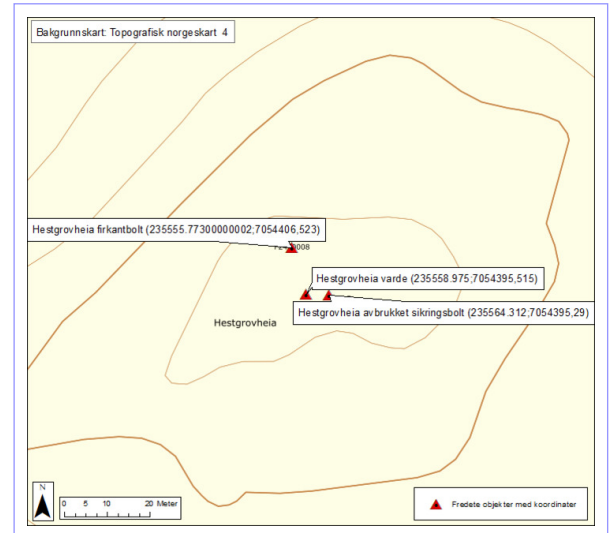
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. En bolt der koordinater er bestemt eller planlagt bestemt i et geodetisk system, kalles fastmerke.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

HESTGROVHEIA VARDE - KartverksID: F24T0008

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	97/2, 0/0
Oppført:	1859
AskeladdenID:	244468-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903747 Kompleks 9903311

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter en varde. Varden er firkantet og ble målt i 2008 til: sidekant mot NØ: 2,1 m, mot SØ: 2,0 m, mot SV: 2,3 m, mot NV: 2,1m, og høyde: 1,8 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Hestgrovheia varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge og for internasjonal oppmåling av kloden. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Varder ble bygget på trigonometriske punkter og hadde en viktig funksjon som siktemerker ved oppmåling. Fra midten av 1800-tallet ble det vanlig å markere vardens sentrum med en bolt, før byggingen av varden startet.